

เรื่อง

มูลนิธิวัดอิสาน นครราชสีมา

จังหวัดนครราชสีมา

จัดทำโดย คณะกรรมการมูลนิธิ

เพื่อใช้ในการบำเพ็ญกุศลทักษิณานุประทานอุทิศ

ท
294.308
ว416ร

แด่พระอนุศาสน์โกศล

โนวณคล้ายวันมรณภาพ ประจำปี พ.ศ. 2529

17 มกราคม 2529

สารบัญ

หน้า

1. ตำเนาคำสั่งตั้งคณะกรรมการสำรวจทรัพย์สินของ พระอนุศาสน์โกศล	
2. คำปรารภของคณะกรรมการ	
3. ประวัติย่อของวัดอีสาน	1
4. ประวัติย่อของพระอนุศาสน์โกศล	3
5. ประวัติการก่อตั้งมูลนิธิวัดอีสาน นครราชสีมา	5
6. ตำเนาใบอนุญาตให้ตั้งมูลนิธิวัดอีสาน นครราชสีมา	7
7. ตราสารของมูลนิธิวัดอีสาน นครราชสีมา	8
8. ระเบียบการบริหารมูลนิธิวัดอีสาน นครราชสีมา	24
9. คณะกรรมการ และการบริการ มูลนิธิวัดอีสาน นครราชสีมา	31

บทแทรก

1. พระบรมราชาบาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเรือรบบำรุง พระพุทธศาสนา	47
2. ปรีศนาธรรม โดย พระครูพิศาลธรรมโสภณ	49
3. เตรียมตัวก่อนตาย	50
4. ความดีที่เหลือเป็นของเรา และวันพระอยู่ไหนใด โดย พ.อ. อุดร ลักษณพรหม	51-52
5. สาระคดีศีลธรรม (อรรถกถาธรรมปิฎก)	53

เรื่องมูลนิธิวัดอีสานนครราชสีมา

วัดอีสานนครราชสีมา, มุขมนตรี

คำสั่งเจ้าคณะภาค 11

ที่ พิเศษ/2524

เรื่อง ตั้งคณะกรรมการสำรวจทรัพย์สินของท่านเจ้าคุณ พระอนาสน์โกศล
เจ้าอาวาสวัดอโศก ชงมรณภาพเมื่อวันที่ 17 มกราคม 2524
เวลาประมาณ 4.15 น.

ด้วยพระอนาสน์โกศล เจ้าอาวาสวัดอโศก ได้มรณภาพลงเมื่อ
เวลาสี่นาฬิกาเศษ วันที่ 17 มกราคม 2524 ซึ่งตามระเบียบการคณะสงฆ์
ทรัพย์สินของพระอนาสน์โกศล ย่อมตกเป็นทรัพย์สินของพระศาสนาต่อไป
จึงให้ตั้งคณะกรรมการขนทำการสำรวจทรัพย์สินดังกล่าวนี้ ประกอบด้วย

1. พระครูศีลสารวิสุทธิ เลขห้อง 105 รองเจ้าคณะจังหวัดนครราชสีมา
เป็นประธานกรรมการ
2. พระครูธีรธรรมมาทร เจ้าคณะอำเภอเมืองนครราชสีมา
เป็นรองประธานกรรมการ
3. พระครูสุนทรธรรมโกวิท เลขหมู่ 294.3066 รองเจ้าคณะอำเภอเมืองนครราชสีมา
เป็นกรรมการ
4. พระครูวิจิตรพัฒนโนภาส เจ้าคณะตำบลในเมือง
เป็นกรรมการ
5. พระภิกษุสนธิ วีระบุญโญ เลขทะเบียน 3221.8413 รองเจ้าอาวาสวัดสามัคคี
เป็นกรรมการ
6. นายสายหยุด ไสระโร ด 04165 น้องชายทายาทพระอนาสน์โกศล
เป็นกรรมการ
7. ร.ต.ต. กลี วัลลภากร ข้าราชการบำนาญ อดีตนายอำเภอ
เป็นกรรมการ
8. นายวิทยา อินทะกนก ข้าราชการบำนาญ อดีตศึกษาราชการอำเภอ
เป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการประชุมกันตรวจสอบแล้วรายงานให้ทราบโดยด่วน
เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

สงมา ณ วันที่ 17 มกราคม 2524

ลงชื่อ พระธรรมวิสุทธิธารจารย์
(พระธรรมวิสุทธิธารจารย์)
เจ้าคณะภาค 11

สำเนาถูกต้อง
วิทยา อินทะกนก

ประวัติการก่อสร้างและของมูลนิธิวัดอีสาน

นครราชสีมา

ประวัติของวัดอีสาน วัดอีสาน ในเมืองนครราชสีมา นี้
มีฐานะเป็นวัดราษฎร์ ตั้งอยู่มุมในกำแพงเมืองด้านทิศอีสาน
มีพื้นที่เป็นพุทธาวาสและสังฆาวาสอยู่ในพื้นที่เดียวกัน เป็นเนื้อ
ที่ 11 ไร่ 44 ตารางวา ทิศเหนือจรดถนนพลแสน ทิศตะวันออก
จรดถนนกุดกัน ทิศตะวันตกจรดตรอกและทิศใต้จรดที่เอกชนมี
ทางออกสู่ถนนยมราช มีพระอุโบสถ ศาลาการเปรียญ และ
เสนาสนะสงฆ์มั่นคง ประมาณว่าได้เริ่มก่อสร้างมารุ่นเดียวกับ
วัดบูรพ์ วัดพายัพ วัดสระแก้ว และวัดบึง ซึ่งคงเป็นภายหลัง
เวลาที่ได้สร้างเมืองนครราชสีมา และวัดกลาง (วัดพระ
นารายณ์มหาราช) ไม่นานนัก วัดอีสานได้รับพระราชทาน
วิสุงคามสีมา เมื่อ พ.ศ. 2400 เคยถูกไฟไหม้เสนาสนะสงฆ์
พินาศไป 2 ครั้ง เมื่อปี พ.ศ. 2459 และ พ.ศ. 2509
และได้รับการปฏิสังขรณ์ขึ้นใหม่ทั้งสองคราว มีสงฆ์จำพรรษา
สืบต่อกันมาไม่เคยว่าง เท่าที่สืบประวัติได้มีเจ้าอาวาสสืบทอด
กันมาดังนี้

1. พระอริการเสื่อ เป็นเจ้าอาวาส -พ.ศ. 2435
2. พระอริการชำ ,, พ.ศ. 2435-พ.ศ. 2439
3. พระวินัยธรคอง ,, พ.ศ. 2439-พ.ศ. 2442
4. พระครูสีลวิสุทธิพรต ,, พ.ศ. 2442-พ.ศ. 2467
(25 ปี)
5. พระอริการเล ,, พ.ศ. 2567-พ.ศ. 2471
6. พระอาจารย์คร่ำ รักษาการ พ.ศ. 2471
7. พระสมุห์พรหม รักษาการ พ.ศ. 2472
8. พระมหาอ้อม ญาณวุกโขม เป็นเจ้าอาวาส พ.ศ. 2472-
พ.ศ. 2484 (13 ปี)
9. พระมหาแก้ว เป็นเจ้าอาวาส พ.ศ. 2484
ออกพรรษาแล้วลาสิกขา
10. พระอาจารย์พรหม ภาททิโย รักษาการ พ.ศ. 2484-
พ.ศ. 2485
11. พระอนุศาสน์โกศล เป็นเจ้าอาวาส พ.ศ. 2485-
พ.ศ. 2524 (39 ปี)
12. พระครูวิจิตรพัฒน์โนภาส รักษาการ ตั้งวันพระอนุศาสน์-
โกศลมรณะภาพไปจนถึงงานพระราชทานเพลิงเสร็จ
13. พระครูปลัดสมพงษ์ มหาพโล เป็นเจ้าอาวาส พ.ศ. 2524
จนถึงปัจจุบัน

พระอนุศาสน์โกศล เป็นผู้เจริญด้วยคุณวุฒิ คุณธรรม
 มีสัมมาปฏิบัติ เป็นกำลังในด้านการพระศาสนาของคณะสงฆ์
 จังหวัดนครราชสีมา จนได้รับตราตั้งเป็นพระอุปัชฌายะ เป็น
 องค์การเผยแผ่จังหวัด และรองเจ้าคณะจังหวัดรูปที่ 2 ได้
 เคยปฏิบัติในหน้าที่แทนองค์เจ้าคณะจังหวัดกหลายสมัย เป็นผู้ม
 วัตรปฏิบัติดีเป็นแบบอย่างแก่ศิษยานุศิษย์ ละเอียดถึถ้วนประ
 หยคัมภยสถ์ในการจับจ่ายใช้สอย ไม่ว่าจะเป็นทรัพย์สินส่วนตัวหรือ
 ของกลางสงฆ์ เงินหรือบัจจยอนที่ ได้รับถวายมาถือว่าเป็นกอง
 บุญ จับจ่ายใช้สอยไปเท่าที่จำเป็น เหลือใช้จ่ายก็ฝากธนาคาร
 รักษาไว้ ไม่เคยนำทรัพย์สินส่วนตัวหรือกลางสงฆ์ให้ใครกัยมเพื่อ
 ดอกผล จะนำมาใช้สอยก็เมื่อจำเป็นเช่นเมื่อคราวไฟไหม้ และ
 การซ่อมแซมปฏิสังขรณ์พระอุโบสถ แม้เงินจากศรัทธาของ
 ญาติโยมและเงินกลางสงฆ์ไม่พอเพียง ก็สละเงินส่วนตัวออก
 สมทบเป็นเรือนหมื่นเรือนแสนก็ไม่เสียดาย ถือว่าเงินที่อยู่ใน
 มือของท่านเป็นเงินการกุศล จะใช้จ่ายให้ปันแก่บิดามารดา
 และน้องๆ ก็ให้ไปเป็นทานด้วยความจำเป็น เป็นครั้งคราว
 จนเมื่อถึงกาลมรณภาพลง คณะกรรมการสำรวจทรัพย์สินจึง
 พบว่า ยังมีเงินกลางสงฆ์และเงินนิธิของวัดที่ฝากธนาคารไว้ถึง
 334,801.21 บาท และเงินส่วนตัวที่อยู่ในบัญชีฝากส่วนตัว

รวมทงสน ^{๕๕} 129,164.50 บาท คงต้องจ่ายจากเงินส่วนตัว
 ของท่านผู้มรณะที่ได้สะสมไว้ ^{๕๖} 234,039.50 บาท ยังก
 เหลือเงินในบัญชีฝากส่วนตัวของท่าน และเงินสกรวมกันอยู่ออก
^{๕๗} 158,163.68 บาท ที่ประชุมมีมติให้นำเงินยอดที่เหลือนเข้า
 รวมกับยอดเงินหนี้ที่ท่านสะสมไว้แล้วจำนวน ^{๕๘} 197,435.18 บาท
 ได้เป็นยอด ^{๕๙} 355,548.86 บาท เอาไปก่อตั้งเป็นมูลนิธิ โดย
 ให้ตั้งกองทุนประเดิมไว้ ^{๖๐} 350,000.00 บาท เงินส่วนที่ยังเหลือ
 ให้สำรองไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการก่อตั้ง และได้ตั้ง
 คณะกรรมการเริ่มการรวม 9 ท่าน มี ร.ท.ต. คลี วัลลิภากร
 เป็นประธาน และนายวิทยา อินทะกนก เป็นเลขานุการ
 ดำเนินการประชุมร่างตราสาร ข้อบังคับและทำรายงานยื่นเรื่อง
 รวขออนุญาตตั้งเป็นมูลนิธิตามกฎหมายต่อไป ซึ่งคณะกรรมการ
 ก็ได้ดำเนินงานตามมติที่ประชุมยื่นเรื่องราวต่อพนักงานเจ้า
 หน้าท่าอำเภอเมืองนครราชสีมา เมื่อ 18 มิถุนายน 2524 และ
 ติดตามแก้ไขจนได้รับใบอนุญาตที่ ต. 134/2525 ลงวันที่ 3
 พฤษภาคม พ.ศ. 2525 กำเนิดของมูลนิธิวัดอีสานนครราชสีมา
 จึงเริ่มต้นตั้งแต่วันที่ 3 พฤษภาคม 2525 เป็นต้นมา.

เลขอนุญาต ที่ ต. ๑๓๔/๒๕๒๕

เลขคำขอ ที่ ๑๓๔/๒๕๒๕

ใบอนุญาตจัดตั้งสมาคมหรือองค์การ

ตามที่ ร.ต.ต. กดี วัลลภากร

ได้ขออนุญาตจัดตั้ง มูลนิธิวัดอโศก นครราชสีมา

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

๑. เพื่อทำนุบำรุงกิจการพระศาสนาในวัดอโศก
๒. เพื่อส่งเสริมการศึกษาพระปริยัติธรรมแก่พระภิกษุสามเณรในวัดอโศก
๓. เพื่อส่งเสริมกิจการห้องสมุดพระอนุศาสน์โกศลวัดอโศก
๔. เพื่อร่วมมือกับองค์การการกุศลอื่นๆ เพื่อสาธารณประโยชน์
๕. ไม่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับการเมืองแต่ประการใด

และมีที่ตั้งสำนักงานแห่งใหญ่ ณ วัดอโศก ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา นั้น

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้พิจารณาแล้ว อนุญาตให้ดำเนินการจัดตั้งได้ และเมื่อได้จัดตั้งแล้วให้ปฏิบัติตามคำสั่งของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ และข้อบังคับของสภาวัฒนธรรมแห่งชาติ โดยเคร่งครัด

อนุญาต ณ วันที่ ๓ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๒๕

นายชงค์ วงษ์จันทร์

(นายชงค์ วงษ์จันทร์)

เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

สำเนาถูกต้อง

วิทยา อินทะกนก

หมวดที่ 4

คุณสมบัติ และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ

- ข้อ 7 กรรมการของมูลนิธิต้องมีคุณสมบัติดังนี้
- 7.1 มีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์
  - 7.2 ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย หรือไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ
  - 7.3 ไม่เป็นผู้ต้องคำพิพากษาให้จำคุก เว้นแต่จะไต่กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ
- ข้อ 8 กรรมการของมูลนิธิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ
- 8.1 ถึงคราวออกตามวาระ
  - 8.2 ตายหรือลาออก
  - 8.3 ขาดคุณสมบัติตามตราสาร ข้อ 7
  - 8.4 เป็นผู้มีความประพฤติและปฏิบัติตนเป็นที่เสื่อมเสีย และคณะกรรมการมูลนิธิมีมติให้ออก โดยโดยมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า สาม ในสี่ ของ คณะกรรมการมูลนิธิ

หมวดที่ 5

การดำเนินงานของคณะกรรมการมูลนิธิ

- ข้อ 9 มูลนิธิดำเนินการโดยคณะกรรมการมูลนิธิ มีจำนวน

- ไม่น้อยกว่า 5 คน แต่ไม่เกิน 9 คน ประกอบด้วย
 ประธานกรรมการมูลนิธิ รองประธานกรรมการมูลนิธิ
 เลขานุการมูลนิธิ เหนรัญญิก และตำแหน่งอื่น ๆ ตาม
 แต่ละคณะกรรมการมูลนิธิจะเห็นสมควร
- ข้อ 10 ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการผู้เริ่มจัดตั้ง
 มูลนิธิ เป็นผู้เลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน
 ของมูลนิธิชนคณะหนึ่ง ประกอบด้วยประธาน
 กรรมการมูลนิธิ และกรรมการอื่น ๆ ตามจำนวนที่
 เห็นสมควรตามตราสาร
- ข้อ 11 วัตถุประสงค์กรรมการมูลนิธิให้ปฏิบัติดังนี้
 ให้คณะกรรมการมูลนิธิ ชุดที่ดำรงตำแหน่ง อยู่
 เลือกตั้งประธานกรรมการมูลนิธิ และคณะกรรมการ
 อื่น ๆ ตามจำนวนที่เห็นสมควรตามตราสาร
- ข้อ 12 กรรมการดำเนินงานมูลนิธิอยู่ในตำแหน่งคราวละ 2 ปี
- ข้อ 13 เพื่อให้การดำเนินงานของมูลนิธิได้เป็นไป โดยติดต่อ
 กัน เมื่อคณะกรรมการดำเนินงานของมูลนิธิได้ปฏิบัติ
 หน้าที่มาครบ 1 ปี (ครึ่งหนึ่งของวาระการดำรงตำแหน่ง)
 ให้มีการจับสลากออกไปหนึ่งในสองของ
 จำนวนกรรมการมูลนิธิที่ได้รับเลือกเป็น กรรมการ ดำ
 เนินงานของมูลนิธิครั้งแรก

- ข้อ 14 การเลือกตั้งคณะกรรมการมูลนิธิ ให้ถือเสียงข้างมาก
ของที่ประชุมคณะกรรมการมูลนิธิเป็นมติของที่ประชุม
- ข้อ 15 กรรมการมูลนิธิที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระ หรือโดย
การจับสลากในวาระแรก อาจได้รับเลือกเข้าเป็น
กรรมการมูลนิธิได้อีก
- ข้อ 16 ถ้าตำแหน่งกรรมการมูลนิธิว่างลง ให้คณะกรรมการ
มูลนิธิที่เหลืออยู่ตั้งบุคคลอื่นเป็นกรรมการ มูลนิธิ แทน
ตำแหน่งที่ว่าง กรรมการมูลนิธิผู้ได้รับการตั้งชื่อมอย
ในตำแหน่งเท่าวาระของผู้ที่ตนแทน

หมวดที่ ๑๖

อำนาจหน้าที่คณะกรรมการมูลนิธิ

- ข้อ 17 คณะกรรมการมูลนิธิมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินกิจการ
ของมูลนิธิ ตามวัตถุประสงค์ของมูลนิธิ และภายใต้
ขอบบังคับตราสารนี้ ให้มีอำนาจหน้าที่ต่างๆ ดังต่อไปนี้
- 17.1 กำหนดนโยบายของมูลนิธิ และดำเนินการตาม
นโยบายนั้น
- 17.2 ควบคุมการเงินและทรัพย์สินต่าง ๆ ของมูลนิธิ
- 17.3 เสนอรายงานกิจการ รายงานการเงิน และ
บัญชีงบดุล รายได้-รายจ่าย ต่อกระทรวง
มหาดไทย

- 17.4 ดำเนินการให้เป็นไปตามมติที่ประชุมคณะกรรมการมูลนิธิ และวัตถุประสงค์ของตราสาร^๕
- 17.5 ตราระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินกิจการของมูลนิธิ
- 17.6 แต่งตั้งหรือถอดถอนคณะกรรมการ^๕ ชนคณะ^๕ หนึ่งหรือหลายคณะ เพื่อดำเนินการเฉพาะอย่างของมูลนิธิ ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการมูลนิธิ
- 17.7 เชิญผู้ทรงคุณวุฒิ หรือบุคคลที่ทำประโยชน์ให้มูลนิธิเป็นพิเศษ เป็นกรรมการกิตติมศักดิ์
- 17.8 เชิญผู้ทรงเกียรติเป็นผู้อุปถัมภ์มูลนิธิ
- 17.9 เชิญผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการมูลนิธิ
- 17.10 แต่งตั้งหรือถอดถอนเจ้าหน้าที่ประจำของมูลนิธิ ให้ดำเนินการตามข้อ 17.7, 17.8 และ 17.9 ต้องเป็นมติเสียงข้างมากของที่ประชุม และที่ปรึกษาตามข้อ 17.9 ย่อมเป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการมูลนิธิที่เชิญเท่านั้น
- ข้อ 18 ประธานกรรมการมูลนิธิมีอำนาจหน้าที่ดังนี้
- 18.1 เป็นประธานของการประชุมคณะกรรมการมูลนิธิ

- 18.2 ส่งเรียกประชุมคณะกรรมการมูลนิธิ
- 18.3 เป็นผู้แทนของมูลนิธิในการติดต่อกับบุคคลภายนอก และในการทำนิติกรรมใดๆ ของมูลนิธิ หรือการลงลายมือชื่อในเอกสาร ตราสาร และ สรรพหนังสืออันเป็นหลักฐานของมูลนิธิ และ ในการอรรถกถาขึ้น เมื่อประธานกรรมการมูลนิธิ หรือผู้ทำการแทน หรือกรรมการมูลนิธิ 2 คน ได้ลงลายมือชื่อแล้วจึงเป็นอันใช้ได้
- 18.4 ปฏิบัติการอื่น ๆ ตามตราสาร และมติของคณะกรรมการมูลนิธิ
- ข้อ 19 ให้รองประธานกรรมการมูลนิธิทำหน้าที่แทน ประธานกรรมการมูลนิธิ เมื่อประธานไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือในกรณีที่ประธานมอบหมายให้ทำการแทน
- ข้อ 20 ถ้าประธานกรรมการมูลนิธิและรองประธาน กรรมการมูลนิธิ ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ในการประชุมคราว หนึ่งคราวใดได้ ให้ที่ประชุมเลือกตั้งกรรมการมูลนิธิ คนใดคนหนึ่งเป็นประธานสำหรับการประชุมคราวนั้น

- ข้อ 21 เลขานุการมูลนิธิ มีหน้าที่ควบคุมกิจการ และดำเนินการประจำของมูลนิธิ ติดต่อบริษัทต่าง ๆ ทั่วประเทศ รักษาระเบียบข้อบังคับของมูลนิธิ นัดประชุมกรรมการตามคำสั่งของประธานกรรมการมูลนิธิ และทำรายงานการประชุม ตลอดจนรายงานกิจการของมูลนิธิ
- ข้อ 22 เภรณูญกมีหน้าที่ควบคุมการเงิน ทรัพย์สินของมูลนิธิ ตลอดจนบัญชีและเอกสารที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้อง และเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการมูลนิธิกำหนด
- ข้อ 23 สำหรับกรรมการตำแหน่งอื่น ๆ ให้มีหน้าที่ตามที่คณะกรรมการมูลนิธิกำหนด โดยทำเป็นคำสั่งระบุอำนาจหน้าที่ให้ชัดเจน
- ข้อ 24 คณะกรรมการมูลนิธิ มีสิทธิ เข้าร่วมประชุม กรรมการ หรืออนุกรรมการอื่น ๆ ของมูลนิธิได้

หมวดที่ 7

อนุกรรมการ

- ข้อ 25 คณะกรรมการมูลนิธิอาจแต่งตั้งหรือถอดถอนอนุกรรมการได้ตามความเหมาะสม โดยจะแต่งตั้งให้เป็นคณะ

อนุกรรมการประจำ หรือเพื่อการใดเป็นพิเศษ
เฉพาะคราวก็ได้ และในกรณีที่คณะกรรมการมูลนิธิ
ไม่ได้แต่งตั้งประธานอนุกรรมการ เลขานุการ หรือ
อนุกรรมการในตำแหน่งอื่นไว้ ก็ให้อนุกรรมการแต่ละ
คณะกรรมการแต่งตั้งกันเองดำรงตำแหน่งดังกล่าวได้

ข้อ 26 อนุกรรมการอยู่ในตำแหน่งจนกว่าจะเสร็จงานที่ได้รับ
มอบหมายให้กระทำ ส่วนคณะอนุกรรมการประจำอยู่
ในตำแหน่งตามเวลาที่คณะกรรมการมูลนิธิกำหนด ซึ่ง
ถ้ามีใตกำหนดไว้ก็ให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่า วาระ
ของคณะกรรมการมูลนิธิซึ่งเป็นผู้แต่งตั้ง และอนุ
กรรมการที่พ้นจากตำแหน่ง อาจได้รับการแต่งตั้งอีก
ก็ได้

26.1 อนุกรรมการมีหน้าที่ดำเนินการตามที่ คณะ
กรรมการมูลนิธิมอบหมาย

26.2 อนุกรรมการมีหน้าที่เสนอความคิดเห็นต่อคณะ
กรรมการมูลนิธิเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมาย

หมวดที่ ๘

การประชุมคณะกรรมการมูลนิธิ

- ข้อ 27 คณะกรรมการมูลนิธิจะต้องจัดให้มีการประชุมสามัญประจำปีทุก ๆ ปี ภายในเดือนมิถุนายน และต้องมีกรรมการมูลนิธิเข้าประชุมอย่างน้อยกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม
- ข้อ 28 การประชุมวิสามัญอาจมีได้ในเมื่อ ประธาน กรรมการมูลนิธิ หรือเมื่อคณะกรรมการมูลนิธิตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป แสดงความประสงค์ไปยังประธานกรรมการมูลนิธิ หรือผู้ทำการแทนขอให้มีการประชุม ก็ให้เรียกประชุมวิสามัญได้
- ข้อ 29 กำหนดการประชุมและองค์ประชุมของคณะกรรมการ - ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการมูลนิธิกำหนด ซึ่งถ้ามีได้กำหนดไว้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ กำหนด การประชุม ให้คณะกรรมการตกลงกันเอง และในส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์ประชุมให้ใช้ข้อ 27 บังคับโดยอนุโลม

ข้อ 30 ในการประชุมคณะกรรมการมูลนิธิหรือคณะอนุกรรม-
 การ หากมิได้มีข้อบังคับกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น มติ
 ของที่ประชุมให้ถือเอาคะแนนเสียงข้างมาก ในกรณีที่
 มีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมเป็นผู้ชี้
 ขาด กิจการใดที่เป็นงานประจำหรือเป็นกิจการเล็ก
 น้อย ประธานกรรมการมูลนิธิมีอำนาจสั่งให้ใช้วิธีสอบ
 ถามมติทางหนังสือแทนการเรียกประชุมคณะกรรมการ
 มูลนิธิ แต่ประธานกรรมการมูลนิธิต้องรายงานต่อที่
 ประชุมคณะกรรมการมูลนิธิในคราวต่อไป ถึง มติ และ
 กิจการที่ได้ดำเนินการไปตามมตินั้น กิจการใดเป็น
 ประจำหรือเป็นกิจการเล็กน้อยหรือไม่ ย่อมอยู่ในดุลย
 พินิจของประธานกรรมการมูลนิธิ

ข้อ 31 ในการประชุมคณะกรรมการมูลนิธิหรือคณะอนุกรรม-
 การ ประธานกรรมการมูลนิธิหรือประธานที่ประชุม
 มีอำนาจเชิญหรืออนุญาตให้บุคคลที่เห็นสมควรเข้าร่วม
 ประชุมในฐานะผู้มีเกียรติ หรือผู้สังเกตการณ์ หรือ
 เพื่อชแจะ หรือเพื่อให้คำปรึกษาแก่ที่ประชุมได้

หมวดที่ ๑

การเงิน

ข้อ 32 ประธานกรรมการมูลนิธิ หรือรองประธานกรรมการ
 มูลนิธิในกรณีทำหน้าที่แทน มีอำนาจส่งจ่ายเงินได้
 คราวละไม่เกิน 2,000.— บาท ถ้าเกินกว่าจำนวน
 ดังกล่าว ต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการมูลนิธิ
 โดยเสียงข้างมาก เว้นแต่กรณีจำเป็นและเร่งด่วน ให้
 อยู่ในดุลยพินิจของประธานกรรมการมูลนิธิที่จะอนุมัติ
 ให้ส่งจ่ายได้ แล้วต้องรายงานให้คณะกรรมการมูลนิธิ
 ทราบในการประชุมคราวต่อไป

ข้อ 33 เสรฐัญญิกมีอำนาจ เก็บ รักษา เงินสดได้ครั้งละไม่
 เกิน 3,000.— บาท

ข้อ 34 เงินสดของมูลนิธิหรือเอกสารสิทธิ์ ต้องนำฝากไว้กับ
 ธนาคาร หรือสถาบันการเงินอื่นใดที่รัฐบาลให้การกำ
 ประกัน แล้วแต่คณะกรรมการมูลนิธิจะเห็นสมควร

ข้อ 35 การส่งจ่ายเงินโดยเช็คหรือตัวส่งจ่ายเงิน จะต้องมลาย
 มือชื่อของประธานกรรมการมูลนิธิหรือผู้ทำ การ แทน

กับเลขานุการหรือเหรัญญิกลงนามทุกครั้ง จึงจะเบิก
จ่ายได้

ข้อ 36 ในการใช้จ่ายเงินของมูลนิธิ ให้จ่ายเพียงคอกผลอันเกิด
จากทรัพย์สินที่เป็นทุนของมูลนิธิ และเงินที่ผู้บริจาค
มิได้แสดงเจตนาให้เป็นเงินสมทบทุนโดยเฉพาะ

ข้อ 37 ให้คณะกรรมการ มูลนิธิ วางระเบียบ เกี่ยวกับการเงิน
การบัญชี และทรัพย์สินของมูลนิธิ ตลอดจนกำหนด
อำนาจหน้าที่ต่าง ๆ เกี่ยวกับการรับและจ่ายเงินนอก
เหนือจากที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

ข้อ 38 ให้มีผู้สอบบัญชีของมูลนิธิ ซึ่งคณะกรรมการมูลนิธิ
เห็นชอบ และแต่งตั้งจากบุคคลที่มีใช้กรรมการหรือ
เจ้าหน้าที่อื่นของมูลนิธิ โดยจะให้ดำรงตำแหน่ง
กิตติมศักดิ์ หรือได้รับค่าตอบแทนอย่างไร สุดที่ประชุม
คณะกรรมการมูลนิธิจะกำหนด

ข้อ 39 ผู้สอบบัญชีมีอำนาจหน้าที่ ตรวจสอบ บัญชี ของ มูลนิธิ
และรับรองบัญชีงบดุลประจำปี คณะ กรรมการ มูลนิธิ
จะต้องรายงานต่อกระทรวงมหาดไทย ผู้สอบบัญชีมี

สิทธิตรวจสอบบัญชีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง ตลอดจน
 สอบถามกรรมการมูลนิธิและเจ้าหน้าที่ของมูลนิธิ ใน
 เรื่องใดๆ ที่เกี่ยวกับการเงินการบัญชี และเอกสารดัง
 กล่าวได้

หมวดที่ 10

การแก้ไขเพิ่มเติมตราสาร

ข้อ 40 การแก้ไขเพิ่มเติมตราสารจะกระทำได้โดยเฉพาะที่ประ
 ชุมคณะกรรมการมูลนิธิ ซึ่งต้องมีกรรมการมูลนิธิเข้า
 ประชุมไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมด
 และมติให้แก้ไขหรือเพิ่มเติมตราสาร ต้องประกอบ
 ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า สอง ใน สาม ของจำนวน
 กรรมการที่เข้าประชุม

หมวดที่ 11

การเลิกมูลนิธิ

ข้อ 41 ถ้ามูลนิธิต้องเลิกล้มไปโดยมติของ คณะ กรรมการ หรือ
 โดยเหตุใดก็ตาม ทรัพย์สินทั้งหมดของมูลนิธิที่เหลือ

อยู่ให้ตกเป็นกรรมสิทธิ์แก่วัดอโศก ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ตามที่คณะกรรมการ-
การมูลนิธิกำหนด (ผู้รับต้องมีฐานะเป็นนิติบุคคล)
ข้อ 42 การสิ้นสุดของมูลนิธินั้น นอกจากที่กฎหมายบัญญัติไว้
แล้ว ให้มูลนิธิเป็นอันสิ้นสุดโดยต้องให้ศาลสั่งเลิกด้วย
เหตุต่อไปนี้

42.1 เมื่อมูลนิธิได้รับอนุญาตให้จดทะเบียนจัดตั้งเป็น
นิติบุคคลแล้วไม่ได้รับทรัพย์สินตาม คำนับ เต็ม
จำนวน

42.2 เมื่อกรรมการมูลนิธิจำนวนสองในสามมีมติให้
ยกเลิก

42.3 เมื่อมูลนิธิไม่อาจหากรรมการได้ครบตามจำนวน
กรรมการที่กำหนดไว้ในตราสาร

42.4 เมื่อมูลนิธิไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ ไม่ว่า
ด้วยเหตุใด ๆ

หมวดที่ 12

บทเบ็ดเตล็ด

ข้อ 43 การตีความในตราสารของมูลนิธิ หากเป็นที่สงสัย ให้
คณะกรรมการมูลนิธิโดยเสียงข้างมากของจำนวนกรรม-
การที่มอยเป็นสมาชิก

ข้อ 44 ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์
ว่าด้วยมรดกมาใช้บังคับ ในเมื่อตราสารของมรดกนิธิมิ
ได้กำหนดไว้

ข้อ 45 มรดกนิธิจะต้องไม่กระทำการค้ำกำไร และจะต้องไม่
ดำเนินการนอกเหนือไปจากตราสารที่กำหนดไว้

ลงนาม ร.ต.ต. คลี วัลลีภากร ผู้จัดทำตราสาร

(คลี วัลลีภากร)

ตำแหน่ง ประธานกรรมการ มรดกนิธิวัดอีสาน นครราชสีมา

สำเนาถูกต้อง

วิทยา อินทะกนก

ระเบียบบริหารมณฑล

ของ

มณฑลอุดรธานี นครราชสีมา

พ.ศ. 2524

โดยที่เป็นการสมควรวางระเบียบบริหารมณฑลอุดรธานี นครราชสีมา คณะกรรมการได้อาศัยความตามตราสารของ

มณฑลอุดรธานี 37 ทายนขออนุญาตจัดตั้งลงวันที่ 18 มิถุนายน พุทธศักราช 2524 จึงลงมติให้ตราระเบียบบริหารไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบบริหารนี้เรียกว่า “ระเบียบบริหารมณฑลอุดรธานี นครราชสีมา พุทธศักราช 2524”

ข้อ 2 ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่ 18 มิถุนายน พุทธศักราช 2524 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ตั้งแต่วันใช้ระเบียบบริหารนี้ ให้ยกเลิกบรรดาระเบียบหรือคำสั่งอื่นใด ที่มณฑลอุดรธานี ใช้อยู่ ที่ขัดแย้งกับบทบัญญัติแห่งระเบียบบริหารนี้

ข้อ 4 ให้ประธานกรรมการมีอำนาจออกคำสั่งเพื่อ
ปฏิบัติการให้เป็นไปตามระเบียบบริหาร

ข้อ 5 อำนาจสิทธิขาดย่อมมาจากคณะกรรมการบริหาร

ข้อ 6 คณะกรรมการบริหารจะปฏิบัติการขัดแย้งกับ
ตราสารและระเบียบมูลนิธิไม่ได้

ข้อ 7 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร

ประธานกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. บัญชาการให้กิจการทุกอย่างได้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของ
ตราสารและระเบียบบริหาร
2. ออกคำสั่งใดๆ เพื่อให้กิจการของมูลนิธิได้ดำเนินไปโดย
ความเรียบร้อย
3. สั่งการทั่วไปซึ่งตราสารและระเบียบบริหารไม่ได้บัญญัติไว้
ว่าเป็นอำนาจและหน้าที่ของผู้ใด
4. แลกเปลี่ยนกิจการประจำปีทีล่วงมาแล้ว และเสนอของงบประมาณ
รายได้รายจ่ายสำหรับปีถัดไปต่อคณะกรรมการ

รองประธานกรรมการ มีหน้าที่ดูแลให้ภารกิจของ
 ประธานกรรมการ ได้สัมฤทธิ์ผลและปฏิบัติแทนประธานกรรม-
 การ ในเมื่อประธานกรรมการไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติภารกิจได้

เหรียญกึ่ง มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. เป็นผู้รักษาและจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย บัญชีทรัพย์สิน
 และหนี้สิน ตลอดจนเอกสารต่าง ๆ ที่ เกี่ยว กับ การ เงิน ของ
 มูลนิธิ
2. เรื่องที่ประธานสั่ง
3. เรื่องที่ระเบียบบริหารนาระบุไว้ให้กระทำ

เลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. ปฏิบัติงานสารบรรณ บันทึก โต้ตอบ กิจการทั่วไปของ
 มูลนิธิ
2. เชิญคณะกรรมการประชุม เสนอผลการประชุมต่อคณะ
 กรรมการและบุคคลที่เกี่ยวข้อง
3. เรื่องที่ประธานกรรมการสั่ง
4. เรื่องที่ระเบียบบริหารนาระบุไว้ให้กระทำ

5. กิจการที่ตราสารและระเบียบบริหารไม่ได้บัญญัติไว้ว่า เป็น
อำนาจหน้าที่ของผู้ใด

ข้อ 8 คณะกรรมการบริหารมีอำนาจหน้าที่ควบคุม
กิจการของมูลนิธิและต้องรับผิดชอบร่วมกัน

เหรียญกษาปณ์และเลขานุการเป็นผู้ช่วย ประธาน กรรมการ
ปฏิบัติการให้งานของมูลนิธิได้สัมฤทธิ์ผล ประธานกรรมการ
มีอำนาจเรียกเอกสารใด ๆ มาตรวจสอบและสั่งการไปตามที่เห็น
สมควร

เมื่อเหรียญกษาปณ์หรือเลขานุการไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติ
หน้าที่ได้ ประธานกรรมการจะทำเองหรือสั่งให้กรรมการคน
ใดคนหนึ่งทำแทนก็ได้

ข้อ 9 มติที่ประชุมของคณะกรรมการต้องไม่น้อยกว่ากึ่งของ
ครบองค์กำหนด

มติที่ประชุมของคณะกรรมการต้องไม่น้อยกว่ากึ่งของ
คณะกรรมการที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในขณะนั้น และถือคะแนน
ข้างมากเป็นมติ ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานกรรมการ
ชี้ขาด

ข้อ 10 คะแนนเสียงของกรรมการอาจทำได้ ใน หรือ
นอกสถานที่ประชุม

ข้อ 11 คะแนนเสียงนอกสถานที่ประชุม

ก. ใช้เฉพาะการขออนุมัติใช้จ่ายเงินผลประโยชน์ในกิจการของวัดอัสาน เท่านั้น

ข. การลงคะแนนเสียงต้องมีหลักฐานเป็น
หนังสือพร้อมด้วยลายมือชื่อ

ข้อ 12 ระเบียบการรับเงินที่มีผู้บริจาคและการนำเงิน
ฝากธนาคาร

1. เมื่อมีผู้นำเงินมาบริจาคเพิ่มเติม ให้
เหรียญกอกใบเสร็จรับเงินให้เป็นหลักฐาน

2. เหรียญกอกเก็บรักษาเงินสดไว้ได้ไม่เกิน
3,000.— บาท ถ้าเกิน 3,000.— บาท ให้รับนำฝากธนาคาร
กรุงศรีอยุธยา จำกัด สาขานครราชสีมา ในบัญชีเงินฝาก
ประจำบัญชีเดียวกับที่ได้ฝากไว้เมื่อเริ่มก่อตั้งมูลนิธิ

3. ทุกครั้งที่เหรียญนำเงินที่มีผู้บริจาคฝากธนาคาร ให้ประธานกรรมการลงชื่อรับทราบไว้ที่ต้นขั้วใบเสร็จรับเงินด้วย

4. เงินฝากประจำในบัญชีเป็นต้นทุนมูลนิธิใคร ๆ ก็ถอนไม่ได้ นอกจากเวลาเลิกส่งมูลนิธิ และจะต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามตราสาร

ข้อ 13 ระเบียบการรับและจ่ายเงินผลประโยชน์

1. เงินที่ฝากประจำเป็นต้นทุนมูลนิธินั้น จำนวนใดครบรอบปี ให้เหรียญโอนดอกเบี้ยมาไว้ในบัญชีเงินฝากเพื่อเรียกของธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด ซึ่งมีอยู่แล้ว เมื่อเริ่มก่อตั้งมูลนิธิ

2. เงินผลประโยชน์นี้แหละเป็นส่วนที่จะเบิกมาใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของมูลนิธิ

3. เมื่อประธานกรรมการสั่ง หรือเมื่อคณะกรรมการลงมติให้จ่ายเงินผลประโยชน์ของมูลนิธิ เพื่อกิจการใดเป็นจำนวนเท่าใด ให้เหรียญถอนเงินผลประโยชน์จากบัญชี

ฝากเพื่อเรียกออกมาแล้ว จ่ายไปตามมติของคณะกรรมการหรือ
ตามคำสั่งของประธานกรรมการ ให้ผู้รับเงินลงชื่อรับเงินไว้
เป็นหลักฐาน เสร็จณีกเก็บไว้เป็นใบสำคัญจ่าย.

ตราไว้ ณ วันที่ 18 มิถุนายน พุทธศักราช 2524

ร.ต.ต. กล วัลลภากร

(กล วัลลภากร)

ประธานกรรมการมูลนิธิวัดอีสาน นครราชสีมา

สำเนาถูกต้อง
วิทยา อินทะกนก

คณะกรรมการ และการบริหารงาน

มูลนิธิเป็นองค์การเอกชนที่ก่อตั้งขึ้นมา เพื่อดำเนินการ
กุศลสาธารณะประโยชน์ ตามวัตถุประสงค์ที่ได้ระบุไว้ในตรา
สาร มีขอบเขตการปฏิบัติงานภายใต้บทบัญญัติ พ.ร.บ. วัฒน-
ธรรมแห่งชาติ ผู้บริหารไม่ได้รับผลประโยชน์ตอบแทน ต้อง
เป็นผู้มีเกียรติได้รับความไว้วางใจจากสังคม มีความรู้ความ
สามารถในการบริหาร มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม
ก่อนได้รับตำแหน่งเป็นกรรมการ ย่อมต้องได้รับเชิญจากมติที่
ประชุมผู้เริ่มการและมีความเต็มใจ จึงจะได้เข้าร่วมเป็นคณะ-
กรรมการผู้เริ่มการ ในฐานะที่ได้รับฉันทานุมัติจากสังคมส่วน
รวม เมื่อมูลนิธิได้รับอนุญาตให้ก่อตั้งได้แล้ว คณะกรรมการ
ผู้เริ่มการ จะต้องเข้าดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการบริหารของ
มูลนิธิในสมัยแรก และเมื่อครบรอบครึ่งหนึ่งของอายุสมัยแรก
กรรมการต้องจับสลากออกครึ่งหนึ่ง เพื่อให้มีการเลือกตั้ง
กรรมการเข้าสับแทน ครั้นถึงครบอายุสมัย ผู้ที่ได้อำนาจ

ตำแหน่งมาครบรอบอายุสมัยแล้วก็ต้องพ้นตำแหน่งไปตามวาระ
 และมีการเลือกตั้งกรรมการสืบแทน สลับกันเป็นช่วง ๆ ไป
 เพื่อมิให้การบริหารงานมูลนิธิต้องขาดตอน แต่ในการเลือกตั้ง
 ทุกครั้งต่อไป เป็นการเลือกตั้งโดยคณะกรรมการของมูลนิธิ
 และอาจเลือกตั้งเอากรรมการที่จะต้องพ้นตำแหน่งไป เข้าเป็น
 กรรมการอีกก็ได้ หากผู้ถูกเลือกเต็มใจ ฉะนั้น คณะกรรมการ
 บริหารจึงมีสามัคคีธรรมมั่นคงและร่วมกัน บริหารงาน ไป ด้วย
 ความเสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้งเป็นสำคัญ จึง
 ต้องได้ผู้ที่มีความเสียสละและจริงใจอย่างแท้จริง

มูลนิธิวัดอโศก ได้ประชุมใหญ่ผู้เกี่ยวข้อง คือ คณะ
 สงฆ์และอุบาสกอุบาสิกาชาวบ้านวัดอโศก เมื่อวันที่ 8
 พฤษภาคม 2524 มีมติตั้งคณะกรรมการเริ่มการขึ้น 9 ท่าน
 ประกอบด้วย

1. ร.ต.ต. กล วัลลภากร เป็นประธานคณะกรรมการ
2. นายวัฒนะ รัตนวิเศษ เป็นกรรมการ
3. นายชาญ สุรโยธิน ”
4. นายสายหยุด โสตะโร ”
5. นายอุส่าห์ สุนงกษ ”
6. นางบุญมา ณ ราชสีมา ”

7. นางสาว สุ่มะนังกุล เป็นกรรมการ
 8. นายศิริ พรายจันทร์ ,
 9. นายวิทยา อินทะกนก เป็นกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการชุดนี้ได้ประชุมปรึกษา ร่างตราสาร
 ระเบียบข้อบังคับของมูลนิธิ จัดทำเอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ยื่น
 ขออนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่อำเภอเมือง จังหวัดนครราช-
 สีมา เมื่อ 18 มิ.ย. 24 ได้รับอนุญาตให้ตั้งเป็นมูลนิธิได้
 โดยใบอนุญาตเลขที่ ต. 134/2525 เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม
 2525 คณะกรรมการผู้เริ่มการจึงมีฐานะเป็นกรรมการบริหาร
 มูลนิธิในสมัยแรก แต่ในตอนที่ได้รับใบอนุญาต กรรมการเริ่ม
 การผู้หนึ่ง คือนายวัฒน์ะ รัตนวิเศษ ได้ถึงแก่กรรมลงก่อน
 คณะกรรมการในสมัยแรกจึงมีเพียง 8 คน และไม่มี การเลือก
 ตั้งผู้ใดเข้าสืบแทนตำแหน่งที่ว่าง และได้มีมติในที่ประชุมคณะ
 กรรมการให้ นายชาญ สุรโยธี เป็นรองประธาน และนายศิริ
 พรายจันทร์ เป็นกรรมการและเหรัญญิก คณะกรรมการ
 ชุดแรกนี้บริหารงานไปจนครบรอบ 1 ปี ก็จับสลากออกจาก
 ตำแหน่ง ครึ่งหนึ่ง ผู้ที่จับสลากได้ออกมี 4 คนคือ 1. นาย
 วิทยา อินทะกนก 2. นายศิริ พรายจันทร์ 3. นายสายหยุด

โสธรโร และ 4. นางบุญมา ณ ราชสีมา ที่ประชุมมีมติเลือก
 กรรมการที่ต้องออก 3 คนคือ 1. นายวิทยา อินทะกนก 2. นาย
 ศิริ พรายจันทร์ 3. นางบุญมา ณ ราชสีมา เป็นกรรมการ
 ในสมัยต่อไปอีก ส่วนนายสายหยุด โสธรโร ขอดอนตัวเพราะ
 สุขภาพเสื่อมโทรม จึงต้องเลือกตั้งบุคคลใหม่เป็นกรรมการสืบ
 แทน อีก 2 คนและเลือกตั้ง 1. นายสมปอง บุญยรัตพันธุ์
 2. ร.ต.ต. ประสิทธิ์ ชลทานนท์ จึงครบองค์คณะกรรมการ
 9 คน บริหารงานสืบไป เมื่อจะครบรอบ 2 ปี กรรมการ
 เริ่มการที่ไม่ได้จับฉลากได้ออก 4 คนคือ 1. ร.ต.ต. กลี
 วัลลิภากร 2. นายชาญ สุระโยธี 3. นายอุสาค์ สุนงกช และ
 4. นางสาว สุมะนังกุล ก็จะต้องพ้นตำแหน่งตามวาระ จึงมี
 การเลือกตั้งกรรมการสืบแทน และเลือกตั้งกรรมการเก่าที่จะ
 ต้องออกเพราะครบวาระได้ 3 คนคือ 1. ร.ต.ต. กลี วัลลิภากร
 2. นายชาญ สุระโยธี 3. นายอุสาค์ สุนงกช สำหรับนาง
 สวาท สุมะนังกุล ขอดอนตัว เนื่องจากติดราชการไม่อาจร่วม
 บริหารงานได้ ที่ประชุมจึงเลือกตั้งบุคคลใหม่คือ นายไชยรงค์
 ปุณส์นฐาน เข้าเป็นกรรมการสืบแทน และเมื่อจะครบรอบปีที่

3. กรรมการชุดที่ถูกเลือกตั้งใน วาระ ครบ รอบปี แรก ที่ได้จับสลากออกไป และได้ถูกเลือกตั้งเข้ามาอีกรวมทั้งผู้ที่ถูกตั้งใหม่ก็ครบอายุสมัย (อยู่มาครบ 2 ปี) คือ นายวิทยา อินทะกนก นายศิริ พรายจันทร์ นางบุญมา ณ ราชสีมา และนายสมปอง บุญยรัตพันธุ์ 4 คน นี้จะต้องพ้นตำแหน่ง และ ร.ต.ต. ประสิทธิ์ ชลทานนท์ ได้ถึงแก่กรรมเสียก่อนครบอายุสมัย จึงมีตำแหน่งกรรมการว่างชน 5 ตำแหน่ง ที่ประชุมกรรมการได้เลือกตั้งกรรมการเก่าที่ต้อพ้นไปตามวาระให้ ดำรง ตำแหน่ง สืบแทนต่อไปอีกหนึ่งสมัยและเลือกตั้ง นางสมจิตต์ วัลลิภากร เป็นกรรมการสืบแทนกรรมการที่ถึงแก่กรรม ขณะอยู่ในระยะ ช่วงรอบปีที่ 4 องค์คณะกรรมการบริหารจึงประกอบด้วยบุคคล ดังต่อไปนี้

1. ร.ต.ต. คลี วัลลิภากร ประธานกรรมการ
2. นายชาญ สุระโยธี รองประธานกรรมการ
3. นายวิทยา อินทะกนก กรรมการและเลขานุการ
4. นายศิริ พรายจันทร์ กรรมการและเหรัญญิก
5. นายอุส่าห์ สุนงกษ กรรมการ

6. นางบุญมา ณ ราชสีมา กรรมการ
7. นายสมปอง บุญยรัตพันธุ์ กรรมการ
8. นายไชยรงค์ ปุณส์นถาน กรรมการ
9. นางสาวจิตต์ วลลภากร กรรมการ

จะสังเกตเห็นได้ว่า มูลนิธิจะต้องมีการเลือกตั้ง กรรมการสืบแทนผู้ที่ต้องพ้นตำแหน่งตามวาระ ทุก ๆ รอบปี เพราะทุกรอบปีจะมีกรรมการต้องพ้นตำแหน่งตามวาระครึ่งหนึ่งของจำนวนทั้งหมด และกรรมการคนเก่าที่พ้นตำแหน่งมักจะถูกเลือกตั้งให้เป็นกรรมการสืบแทนต่อไปเป็นส่วนใหญ่ นอกจาก ผู้ถึงแก่กรรมหรือขอถอนตัว ทั้งนี้ระบบบริหารองค์การ ที่ต้องจำเป็นสรรหาบุคคลที่มีใจเป็นกุศล มีความเสียสละและมี ความสามารถอุทิศตนเพื่อสังคม ซึ่งหาได้ไม่มากนัก จึงจำเป็นต้องอาศัยคนเก่าที่มีความศรัทธาในกิจการของมูลนิธิ ชำของ จัดเจนต่อการบริหารงาน ให้คงดำรงตำแหน่งสืบต่อไป มีการเลือกตั้งบุคคลใหม่เข้ามาร่วมงานก็ต่อเมื่อ คนเก่าขอถอนตัว หรือถึงแก่กรรมไป แต่ถามผู้มีความสามารถ มีใจเป็นกุศล มีความจริงใจที่จะเข้าร่วมสนับสนุนการบริหารมูลนิธิแล้ว คณะ

กรรมการก็มีความยินดีที่จะเชิญเข้าร่วมงาน แม้ตำแหน่งคณะกรรมการยังไม่ว่างลง ก็จะเชิญให้รับตำแหน่งกรรมการที่ปรึกษาไปพลาง และจะเชิญเข้าร่วมการประชุมและรับเอาความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ ข้อท้วงติง ไปพิจารณาปรับปรุงแก้ไข พัฒนาการบริหารมูลนิธิให้เป็นไปเพื่อประโยชน์แก่ วัด คณะสงฆ์ และสังคมให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

การดำเนินการบริหารมูลนิธิตั้งแต่เริ่มแรกมา

นับตั้งแต่วันที่ 8 พฤษภาคม 2524 คณะกรรมการเริ่มการก่อตั้งมูลนิธิ ก็ได้เริ่มประชุมปรึกษาจัดทำร่างตราสารระเบียบข้อบังคับและเอกสารหลักฐานต่างๆ ยื่นเสนอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่อำเภอเมืองนครราชสีมา ขออนุญาตตั้งมูลนิธิในวันที่ 18 มิถุนายน 2528 และได้ติดตามแก้ไขเรื่องให้ถูกต้องเรียบร้อยจนถึงวันที่ได้รับใบอนุญาตวันที่ 3 พฤษภาคม 2525 ได้ใช้จ่ายในการจัดทำเอกสาร ค่าวัสดุอุปกรณ์ ทำป้ายชื่อตราและค่าพาหนะเดินทางติดต่อกับสำนักคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติกรุงเทพฯ สนค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้น 3,715 บาท

เมื่อได้รับใบอนุญาตตั้งเป็นมูลนิธิชนอย่างสมบูรณ์แล้ว คณะกรรมการเริ่มการก็มีฐานะเป็นกรรมการ บริหาร มูลนิธิ เป็น ชุดแรกอย่างสมบูรณ์ จึงดำเนินการรับโอนการรักษาทรัพย์สินที่เตรียมไว้เพื่อการจัดตั้งมูลนิธิวัดอโศก จากคณะกรรมการรักษาทรัพย์สินซึ่งมี พระธรรมวิสุทธาจารย์ เจ้าคณะภาค 11 เจ้าอาวาสวัดพระนารายณ์มหาราช เป็นประธาน มาจัดเข้าบัญชีฝากในนามของมูลนิธิวัดอโศก นครราชสีมา เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2525 ดังมีรายการฝากตามบัญชีฝากดังนี้

1. เงินกองทุนประเดิม

1.1 บัญชีฝากประจำเลขที่ 32297 ธ. กรุงเทพ สาขา

น.ม. 200,000 บาท

1.2 บัญชีฝากประจำเลขที่ 4606 ธ. ไทยพาณิชย์ สาขา

น.ม. 150,000 บาท

รวมเงินกองทุนประเดิมนี้ออกรวมทั้งสิ้น 350,000 บาท

2. เงินหมุนเวียน

2.1 บัญชีออมทรัพย์เลขที่ 8496 ธ. ไทยพาณิชย์ สาขา

น.ม. 49,912.64 บาท

2.2 บัญชีออมทรัพย์เลขที่ 8969 ธ. กรุงศรีอยุธยา น.ม.

2,235.37 บาท

รวมเงินหมุนเวียนที่จะนำมาใช้จ่ายดำเนินงาน

52,148.01 บาท

รวมยอดเงินที่เป็นทรัพย์สินของมูลนิธิเมื่อเริ่มเปิดบัญชี

เป็นเงิน 402 148.01 บาท

โดยที่ระหว่างระยะเวลาเริ่มการรอรับ ใบ อนุญาต ก่อตั้ง
 มูลนิธิ เงินทุนประเดิมที่เตรียมไว้ก็ได้ฝากรักษาไว้กับธนา-
 การนานเกือบปี พอได้รับอนุญาตและจัดการโอนเงินมาเปิด
 บัญชีของมูลนิธิ จึงมีดอกผลงอกเงยติดมาเพิ่มขึ้นถึงปรากฏอยู่
 ในยอดฝากออมทรัพย์ คณะกรรมการเห็นควรจะได้ดำเนินการ
 ไปตามวัตถุประสงค์ของมูลนิธิได้ทันที จึงได้จัดประชุมสามัญ
 ประจำปีเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2525 ตราระเบียบ
 การงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2525 ขึ้น โดยคำนวณว่า
 ในรอบปีอยู่ในระยะรอการอนุญาต วงเงินกองทุนจำนวน
 350,000.00 บาท จะมีดอกผลประมาณ 42,000.00 บาท จึง
 ตงยอดงบรายจ่ายประจำปีแรกไว้ 42,000.00 บาท และเมื่อ

ครบรอบปีต่อไป เมื่อได้รับดอกเบี้ยจากกองทุนเท่าใด ก็
จะนำมาตั้งเป็นงบประมาณรายจ่ายเป็นปี ๆ ไป ซึ่งก็ได้ดำเนินการ
การมาตามลำดับโดยตั้งงบประมาณรายจ่ายแต่ละปีดังนี้

รายการงบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้แต่ละปีตามลำดับ

ประเภทงบประมาณ รายจ่าย	พ.ศ. 2525	พ.ศ. 2526	พ.ศ. 2527	พ.ศ. 2528
1. จ่ายช่วยเป็นค่าภัตตา- หารน้ำ และไฟ คณะสงฆ์ในวัดอโศก	18,000.00บ.	20,000.00บ.	20,000.00บ.	21,000.00บ.
2. จ่ายส่งเสริมการศึกษา พระปริยัติธรรมแก่ ภิกษุสามเณรวัดอโศก	10,000.00บ.	10,000.00บ.	10,000.00บ.	12,000.00บ.
3. จ่ายส่งเสริมกิจการห้อง สมุดพระอนุศาสน์โกศล วัดอโศก	10,000.00บ.	10,000.00บ.	10,000.00บ.	10,000.00บ.
4. จ่ายในการกุศล สาธารณะ และค่าใช้จ่าย เบ็ดเตล็ด	4,000.00บ.	4,670.00บ.	6,347.21บ.	6,193.00บ.
รวมแต่ละปีเป็นยอดเงิน	42,000.00บ.	44,670.00บ.	46,357.21บ.	49,193.00บ.

รายการจ่ายรายการใดมีงบไม่พอจ่าย ให้ถัวจ่ายจากราย
การอื่นที่ยังเหลือได้ทุกรายการ หากมีเงินเหลือจ่ายในตอนสิ้นปี
งบประมาณ ให้จ่ายผลึกเข้าสมทบเป็นกองทุนมลินีทั้งหมด
งบประมาณรายจ่ายแต่ละปีจึงจ่ายหมดยอดที่ตั้งไว้

เลขที่	รายนามผู้บริจาค	พ.ศ. 2525 บาท	พ.ศ. 2526 บาท	พ.ศ. 2527 บาท	พ.ศ. 2528 บาท	รวมยอดเงินบาท
11	คุณไป๋ จิตรสุข หรือ ประณี จิตรสุข	1,000	—	—	10,000	11,000
12	คุณบัวลอย จุลิษฐ์ชัย	500	—	—	—	500
13	คุณสายบัว สักกลาง	200	—	—	—	200
14	คุณบุญเลิศ เดชะวรรณนะ	100	700	200	200	1,200
15	คุณบุญมาก เสนาพันธ์	100	—	—	—	100
16	คุณสำลี มังค	100	—	—	—	100
17	คุณสมพงษ์ บุญเสถียร	100	—	—	—	100
18	คุณเกี้ยว แซ่เอียว	50	—	—	—	50
19	คุณละเอียด จงจิตร	50	—	—	—	50
20	คุณละมุล รักษ์ตักกุล	50	—	—	—	50
21	คุณละออ สุพรรณ	100	—	—	100	200
22	คุณสำภา เดชะหาญ	200	—	—	—	200
23	คุณเชย นิลใบ	500	—	—	—	500
24	คุณนกแก้ว มโหธร	500	—	—	—	500
25	คุณทวาศก ศรีตวงศา	—	500	—	—	500
26	คุณสำลี สदानอย	—	140	—	—	140

เลขที่	รายนามผู้บริจาค	พ.ศ. 2525 บาท	พ.ศ. 2526 บาท	พ.ศ. 2527 บาท	พ.ศ. 2528 บาท	รวมยอดเงินบาท
27	คุณหนูใหญ่ แซ่โจ้ว	—	100	—	—	100
28	คุณสุนต์ สอสุวรรณ	—	100	—	—	100
29	คุณแซม พรหมภักดิ์	—	100	—	100	200
30	แม่ชัญญา สุวรรณโชติ	—	100	—	—	100
31	นางทับ อรุณพงษ์	—	—	100	100	200
32	หลวงประจักษ์ศุภอรโรถและญาติ	—	—	2,300	—	2,300
33	คุณจันทน์ แซ่ไชย	—	—	200	—	200
34	คุณพวงกาญจน์ บรรพะสอ	—	—	—	200	200
35	คุณหนูใหญ่ แซ่ตง	—	—	—	100	100
36	เงินบริจาคการกุศล (ผลิตภัณฑ์)	—	—	5,000	5,470	10,470
37	เงินงบประมาณเหลือจ่าย	—	5,585	5,290	—	10,875
38	คุณสมจิต โพธิ์ทัย	—	—	—	100	100
	รวม	359,350	8,525	14,690	18,170	400,735

ร.ศ.ท.คสึ วัดลีภากร ประธานกรรมการ นายวิทยา อินทะกนก เลขานุการ นายศิริ พรายจันทร์ เทรญญิก

นอกจากท่านผู้ร่วมบริจาคสมทบกองทุนมูลนิธิวัดอโศก
นครราชสีมา ดังรายนามที่ปรากฏแล้ว ยังมีท่านผู้มึใจเป็น
กุศล ร่วมกิจกรรมดำเนินงานร่วมกับมูลนิธิด้วยความเต็มใจ
ออกตงน.—

1. พ.อ. (พิเศษ) วีระ สรรประดิษฐ์ เข้ารับหน้าที่
เป็นผู้สอบบัญชีมูลนิธิ ในตำแหน่งผู้สอบบัญชีกิตติมศักดิ์ และ
ได้ทำงานให้แก่มูลนิธิมาตั้งแต่ตั้งบุคคลบ้แรกมาจนปัจจุบันนี้ โดย
ไม่ขอรับค่าตอบแทน

2. มีผู้เต็มใจเข้ารับตำแหน่ง กรรมการ ที่ปรึกษา ของ
คณะกรรมการบริหารมูลนิธิตามคำเชิญของคณะกรรมการ และ
ได้เข้าร่วมประชุมพิจารณาร่วมกับคณะกรรมการในการ ประชุม
เสมอมา ได้ให้ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์
ในการบริหารงานเป็นอย่างน้ันมาก คือ

1. เจ้าอาวาสวัดอโศก	2. นายแก้ว เกษะวรรณะ
3. นายเข้ม พรหมภูเบศร	4. นายสุจินต์ สือสุวรรณ
5. นางพวงกาญจน์ บรรพะสุขะ	6. นางสาว สุมะนังกุล
7. นายสายหยุด โสระโร	8. นายสนั่น แจ่มเดชะศักดิ์
9. นายประวัต ปรว้ตะ	10. ร.อ. แสง รักษาแก้ว

3. บรรดาทายาททายิกา พุทธศาสนิกชนชาวบ้านวัด
อีสาน ต่างได้ร่วมประกอบกิจกรรม พิธีกรรม ในพิธีศาสนา
ในวันศาสนา และพระราชพิธี ในวันเฉลิมพระชนม์พรรษา
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ
และบำเพ็ญกุศลสาธารณประโยชน์อื่น ๆ เสมอมา

มูลนิธิวัดอีสาน ถือว่าเป็นองค์การเอกชนที่ได้ออกตั้ง
ขึ้นมา มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมกิจการพระศาสนา และกุศล
สาธารณประโยชน์ ดังปรากฏอยู่ในตราสารอย่างแจ่มชัด และ
ยังได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกขององค์การกุศลอื่นอีกคือ

1. เป็นสมาชิกตลอดชีพของ สันนิบาตมูลนิธิแห่งประเทศไทย โดยเสียค่าบำรุง 3,000 บาท

2. เป็นสมาชิกสามัญของ สมาคมสงเคราะห์แห่ง
ประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยเสียค่าบำรุงรายปี
200 บาท

3. เข้าร่วมการประชุม กับ องค์การ สาธารณะ กุศลที่
จังหวัดจันทขันธ์นครกราว ทุกครั้ง

4. ส่งนายวิทยา อินทะกนก เลขานุการคณะกรรมการ
การ ไปร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการพัฒนาองค์การ
ซึ่งจัดโดยสภาสังคมสงเคราะห์ ฯ ร่วมกับมหาวิทยาลัยสุโขทัย-
ธรรมมาธิราช ที่ ก.ท.ม. เมื่อ 20-22 ก.ย. 2528

5. ร่วมจัดพิธีชุมนุมถวายราชสดุติ ในวัน พระราชพิธี
เฉลิมพระชนม์พรรษา สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ
ร่วมกับประชาชนชาววัดอีสาน 12 สิงหาคม 2528

ฐานะการเงินของมูลนิธิในวันสิ้นบัญชี 31 ธันวาคม
2528 มีดังนี้

1. เงินกองทุนมูลนิธิที่ฝากประจำไว้ในธนาคาร

400,735.00 บาท

2. เงินหมุนเวียนที่ฝากไว้ในบัญชีออมทรัพย์ใน-

ธนาคาร 17,402.55 บาท

3. เงินสดในมือ

— บาท

รวมยอดเงินทั้งสิ้น

418,137.55 บาท

พระบรมราชาบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

พระราชทานแก่ผู้เข้าร่วมการสัมมนา

เรื่อง “การทะนุบำรุงรักษาพระพุทธศาสนา”

ในวันเสาร์ที่ 13 มีนาคม 2525

ณ ศาลาธรรมชินราชบัญชาพิธ วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม

ข้าพเจ้าขออนุโมทนาที่สภายวพุทธิกสมาคม แห่งชาติ ฯ
ร่วมสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ครบสองร้อยปี ด้วยการจัดสัมมนา
ว่าด้วยเรื่องการทะนุบำรุงรักษาพระพุทธศาสนาฯ เพื่อร่วม
กันพิจารณาภัยของพระพุทธศาสนาในด้านต่าง ๆ พร้อมกับหา
ทางช่วยกันทำนุบำรุงให้รุ่งเรืองสถาพรอยู่กับชาติบ้านเมือง

พระพุทธศาสนานี้ ถ้าหมายถึงคำสั่งสอนของสมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าแท้ ๆ แล้ว ก็หาภัยอันตรายมิได้ ไม่มีผู้ใด
หรือเหตุใด ๆ จะเบียดเบียนทำลายได้เลย เพราะคำสั่งสอนของ
พระบรมศาสดาเป็นธรรมะ คือหลักความจริงที่คงความจริงอยู่
ตลอดกาลทุกเมื่อไม่มีแปรผัน ดังนั้น การป้องกันภัยให้แก่
พระพุทธศาสนาก็ การทะนุบำรุงพระพุทธศาสนาก็พูดให้ตรง
จึงน่าจะหมายถึงการป้องกันภัยให้แก่พุทธบริษัท และการทำนุ-
บำรุงพุทธบริษัทยิ่งกว่าอื่น

การป้องกันและทะนุบำรุงนี้ ในรายละเอียดย่อมต้อง
กระทำกันอย่างจริงจังมากมายหลายอย่างโดยรอบทุกด้าน ตาม

ที่ผู้ร่วมงานแต่ละฝ่ายแต่ละท่านจะประชุมปรึกษากันต่อไป แต่
 โดยหลักใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นการป้องกันหรือในการทะนุบำรุง
 ความสำเร็จของกิจการสำคัญชนพณฐานประการหนึ่งว่า ทุกคนที่
 ถือตัวว่าเป็นพุทธศาสนิกชน จะต้องศึกษาพระพุทธศาสนาตาม
 ภูมิปัญญา ความสามารถ และโอกาสของตน ๆ ที่มีอยู่ เพื่อ
 ให้เกิดความรู้อย่างถูกต้องกระจ่างชัดขึ้นในหลักธรรม
 เมื่อศึกษาเข้าใจแล้ว เห็นประโยชน์แล้ว ก็ให้นำมาปฏิบัติทั้ง
 ในการดำเนินชีวิตประจำวันและการงานของตน เพื่อให้เกิด
 ความสุขสงบร่มเย็น และความเจริญงอกงามในชีวิตเพิ่มพูนขึ้น
 เป็นลำดับ ตามขีดความสามารถปฏิบัติของแต่ละคน ถ้าชาว
 พุทธธรรมะ ปฏิบัติธรรมะอย่างถูกต้องทั่วถึงกันมากขึ้น
 ปฏิบัติการบ่อนเบียนพระศาสนาให้ เสร้า หมอง ก็ จะ ลด น้อย ลง
 เพราะทุกวันน ที่เกิดความเสื่อมความเสียหาย ก็มีใช้ผู้ใดใคร
 อื่นทำให้ เป็นเรื่องทีชาวพุทธผู้ไม่รู้ไม่เข้าใจและไม่ปฏิบัติตาม
 ธรรมะทำจนเกือบทั้งน

ขออวยพรให้การสัมมนาครั้งนี้บรรลุผลที่จะเป็นคุณเป็น
 ประโยชน์แก่พระพุทธศาสนาตามที่มุ่งหมายไว้ทุกประการ และ
 ขอให้ทุกท่านที่มาร่วมประชุม ประสบแต่ความสุขสวัสดิ์ตลอด
 ทุกเมื่อ.

ปริศนาธรรม

ดอ4165

โดยพระครูพิศาลธรรมโกศล วัดประยูรวงศาวาส

ปริศนาธรรม

เฉลย

1. สี่คนหาม   ได้แก่ ธาตุสี่ (ดิน น้ำ ลม ไฟ)
รวมกันเข้าเป็นสังขารของคนในโลก
2. สามคนแห่   ได้แก่ ไตรลักษณ์ (อนิจจัง ทุกขัง
อนัตตา) แห่ห้อมล้อม รุมกันทำลาย
จนกระทั่งตายไป
3. หนึ่งคนนอนแคร่   ได้แก่ เวลาตายก็ตายคนเดียว เขา
นำใส่แคร่หามไปป่าช้า (สมัยโบราณ
บ้านนอก)
4. สองคนตามไป   ได้แก่ มี บุญ กับ บาป เท่านั้น
ที่ติดตามไปด้วย

บังนิมพุททวาจา

“อุปฺปมา เทน สมฺปา เทถ” ท่านทั้งหลายจงยัง
ความไม่ประมาท ให้ถึงพร้อม ความไม่ประมาท เป็นธรรม
อย่างเอก รวมคุณธรรมอย่างอื่นเข้าทั้งหมด เปรียบเหมือน
รอยช้างเป็นรอยใหญ่ รอยเท้าสัตว์อื่น ๆ อาจรวมลงในรอย
เท้าช้างได้ทั้งหมด เพราะเล็กกว่า

หลักธรรมการปฏิบัติต่อเพื่อนมนุษย์ร่วมโลก

1. เราเกิดมาเพื่อ รักกัน ไม่ใช่ ชังกัน
2. เราเกิดมาเพื่อ ช่วยเหลือกัน ไม่ใช่ ทำลายกัน
3. เราเกิดมาเพื่อ ทำความสุขให้แก่กัน ไม่ใช่ ทำความทุกข์
ให้แก่กัน
4. ถ้าเรายังไม่มีโอกาส ทำความดีได้ หากเห็นผู้อื่นเขาทำ จง
พยายามช่วยเขา อย่าอิจฉาเขาเลย นึกว่าเป็นวาสนา

เตรียมตัวก่อนตาย

เตรียม สร้างทางชอบไว้	หวังกุศล
ตัว สุขส่งเสริมผล	เพิ่มให้
ก่อน แแต่มฤตยูคด	เค็จซีพ เทียวนา
ตาย พรจากจากโลกได้	สถิตจำวแดนเกษม

และสอนต่อไปว่า

ยศ และ ลาภ หาบไปไม่ได้แน่ เว้นเสียแต่ต้นทุน
บุญ กุศล ทั้งสมบัติทั้งหลายให้ปวงชน ร้างของตนเขายังเอา
ไปเผาไฟ

ลาภ ยศ เหมือนความฝัน รูปโฉมโฉมพรรณเหมือน
ดอกไม้ ชีวิตเหมือนฟ้าแลบ บุณชนไม่ควรยึดถือ เป็นเหตุทรมน

๘๘
ความตทเหลือเป็นของเรา

เจ้าเกิดมามีอะไรมากับเจ้า

จะมัวเมาโลกมากไปถึงไหน

เวลาตายก็ไม่ได้อะไรไป

เจ้าก็ไปตัวเปล่าเหมือนเจ้ามา

เมื่อเจ้ามามีอะไรมากับเจ้า

เจ้าจะเอาแต่สุขสนุกไหน

เจ้ามาเปล่าแล้วเจ้าจะเอาอะไร

เจ้าก็ไปมือเปล่าเหมือนเจ้ามา

อย่ามัวเมาหลงอำนาจและลาภยศ

เมื่อตายก็หมดสูญสิ้นไม่มีเหลือ

จงสร้างบุญสร้างกุศลหมั่นจนเจือ

นนแหละเหลือเป็นสืบทอดตามเรา

ธมฺมวิทโก

(พระท่านเจ้าคุณนรรัตน์ ราชมานิต)

วันโกน	วันพระ	เป็นวันของชาวพุทธ
ควรจะหยุด	ทำงาน	การศึกษา
เพื่อเข้าวัด	รับศีล	ภาวนา
แสวงหา	ทางกุศล	พ้นราคิ
เมื่อชาวพุทธ	มศีล	ในดวงจิต
ย่อมไม่คิด	ทำชั่ว	มัวหมองศรี
มีใจช่อ	สุจริต	คิดทำดี
ประชาธิ	ย่อมอยู่สุข	พ้นทุกข์ภัย
วันโกนไม่ละ	วันพระ	ไม่เว้น
จะสร้างเวร	สร้างกรรม	ไปถึงไหน
เมื่อสนับพ	ดบขันธ	ทำลายไป
ไม่มีใคร	ช่วยได้	นอกจากบุญ

วันพระอยู่หนใด ?

วันอาทิตย์	ชาวคริสต์	ไปเข้าโบสถ์
พระเจ้าโปรด	อวยพร	สั่งสอนเขา
ถึงวันศุกร์	มุสลิม	เข้าสุเหร่า
ชาวพุทธเรา	ไปไหน	เศร้าใจจริง.

ธัมมภินาการจาก

พินเอกอุตร ลักษณะพรหม

1. คติธรรม

1. อันแมวดีหมาดีมีคนรัก

เผ่าฟุ่มพุกเลี้ยงไว้ในเคหา

อันคนดีย่อมไม่จนคนเมตตา

จงอุตส่าห์สร้างดีไว้ให้คนปอง

พระอนุศาสน์โกศล

2. อันตัวอย่างทางดีมีมาก่อน

ผลสะท้อนวัฒนธรรมนำสร้างสรรค์

ซึ่งอวยผลให้เกิดสุขทุกนิรันดร์

ตัวอย่างนั้นคือบรรพชนนำสนใจ

ของเก่า

3. อาทิส วปเต พืช

ตาทิส ลภเต ผล

กลุยาณการี กลุยาณ

ปาปการี จ ปापก

สร้างกรรมไว้อย่างไรในอดีต

กรรมจักติดตามไปในภายหน้า

เหมือนพืชพันธุ์หวานไว้ในเนอณา

ผลย่อมปรากฏเป็นเช่นเผ่าพันธุ์

จึงควรทำกรรมดีที่ไร้โทษ

โลกหลงโกรธอดใจกษัยสรรพ

จะสบสุขสดชื่นทุกคืนวัน

เพราะบุญบันดาลดลพันทุกข์เอย

4. นิमितตสาธูรปาน

กตัญญูกตเวทิตา

กตัญญู รุคุณท่าน สำคัญนัก

นเป็นหลัก คนดี มีครบถ้วน

ตอบแทนท่าน ให้งาม ตามสมควร

คนดีล้วน ใจมั่น กตัญญู

ธรรมสาธก

๒. มงคลภาษิต

มงคลภาษิต	ติดไว้เตือนตา	อ่านวันละครา	วาสนาจำเริญ
	คนเราเกิดมา	ย่อมปรารถนา	ลาภสุขสรรเสริญ
แต่จะสมใจ	ต้องได้ดำเนิน	ตามธรรมจำเริญ	หลักสัประการ
	หนึ่งหมั้นประกอบ	อาชีพโดยชอบ	อย่าได้เก็ยกร้าน
การสวนการนา	การคาการงาน	สุดแต่เป็นการ	หน้าทของเรา
	อย่ามัวเลือกงาน	เอาแต่เป็นการ	ง่าย ง่าย เบา เบา
สุดแต่ได้ทรัพย์	โดยชอบเป็นเอา	เหน้อยพักหนักเบา	ค่อยเอาอย่าหนี
	สองต่อรักษา	ทรัพย์ที่ได้มา	เก็บไว้ให้ดี
รักษาการงาน	อันเป็นหน้าท	อันความมิด	หลักหนีให้ไกล
	สามคบคนดี	เมตตาปรานี	เป็นที่ไว้ใจ
พี่น้องยังเห็น	มเป็นพษภย	รักจะคบใคร	เร่งให้วิจารณ์
	สี่เลงชวต	ลูกเต้าญาติมิตร	ให้มีประมาณ
อย่าเบียดกรอนัก	เขจกร้าคาญ	อย่าสุรุ่ยผลาญ	ทรัพย์จกฉิบหาย
	เงินทองหายาก	ได้มาลำบาก	ควรประหยัดจ่าย
คราวเกิดคับขัน	มีอันตราย	หรือโรคเบ็ยนกาย	จะได้บรรเทา
	คราวแก่ชรา	หรือมัสรัทธา	ทำบุญกับเขา
จะได้หยิบใช้	สบายแก่เรา	จงตั้งตัวเอา	แต่บัดนี้ไป
	นคอหลักธรรม	พระเจ้าเรานำ	ออกแสดงไซ
เมื่อหวังลาภสุข	ปราศทุกขัโทษภย	จงทำตามนัย	ภาษิตนี้ เทอญฯ

เมื่อวัดดี	ศรีสงฆ์	ธำรงศาสน์
พระราชาราชฎี	เลื่อมใส	ได้สรรเสริญ
พระสงฆ์ดี	ศรีศาสน์	ราชฎีจำเริญ
เหมือนชวนเชิญ	ให้ชื่นชม	นิยมกัน

ธรรมสาธก

อันชาติใดไร้ช่างชำนาญศิลป์ เหมือนนารินไร้โฉมประโลมสง่า
ใครใครเห็นไม่เป็นที่เจริญตา เขาจะพากันเย้ยให้อับอาย

บุตรที่ดัดแทนน	เพียงคน หนึ่งนา
ย่อมเชิดชูตระกูลตน	เด่นได้
เหมือนพฤษกษณ์ ไพโรสณฑ์	ชงดอก หอมเอย
เพียงแต่ต้นเดียวไซ้	กลิ่นฟุ้งจรุงไกล
จงเตือนตนของตนให้พ้นผิด	ผู้เตือนจิตตนได้ย่อมไม่เขลา
ตนเตือนตนไม่ได้ใครจะเอา	เป็นธุระคอยเผาดแลตน
ชนะใครไม่เท่าตัวเราเอง	ถึงจะเก่งกาจกล้าทุกแห่งหน
เคยเช่นฆ่าวายชีวาหลายคน	ผู้จัญตนเองเก่งกว่าเอย

ข้อคิด ควรทำ

ปองปลาหมอ	งอแล้วกลับ	นี้คำขำ
เจ็บแล้วจำ	ใส่กระบาส	นี้ขานไข
ผิดแล้วแก้	กลับตัว	เปลี่ยนหัวใจ
จะหาใคร	มาวอน	ไม่สอนตน

6. การตามใจ	ของตัว	นั้ชั้วณั้ก
เพราะใจรัก	แต่สบาย	มิใช่หรือ
หากปล่อยกาย	ตามใจ	เหมือนไฟฮื้อ
นั้นแหละคือ	ความทราวม	จะตามมา
7. อันคนดี	มิใช่ดี	ด้วยที่ทรัพย์
มิใช่นับ	โคตรเง่า	เผ่าพงษา
คนดีน	ดีด้วยการ	งานนานา
อีกวิชา	ศีลธรรม	นำให้ดี
8. ถำรักยศ	รักศัักกดี	อัครฐำน
ต้องรักงาน	ไว้ประกัน	ชั้นอาสา
ถำงานลด	ยศก็ถอย	น้อยลงมำ
ความมีค่า	ของยศ	ก็ลดพลั้

ธรรมสำอก

9. ทำงานใด	ทำให้จริง	อย่าทิ้งหลัก
และรู้จัก	กาลเวลา	หาเหตุผล
ทำงานดี	มีคนรักดี	เทอดศัักกดีตน
ค่าของคน	คือผลงาน	ตระการคุณ
10. ยศและลาภ	หาบไป	ไม่ได้แน่
เว้นเสียแต่	ต้นทน	บุญกุศล
ทั้งสมบัติ	ทั้งหลาย	ให้ปวงชน
ร้างของตน	เขายังเอา	ไปเผาไฟ

ของเก่า

4. พระคุณของแม่

1. แม่ของลูก	โลกว่า	มารดาโลก
เพราะมวลโชค	โลกได้	อาศัยแม่
โลกมีชัย	เพราะอาศัย	คุณแม่แท้
โลกจึงแปล	ด้วยบุญ	คุณแม่เอ๋ย

2. ถ้าว่ารัก	จักต้อง	ประคองผูก
ถ้ารักลูก	ลูกไว้	ต้องดีตา
หากแม่พ่อ	พะนอลูก	ลูกเวลา
ลูกจะพา	วงศ์ตระกูล	จำรูญเจริญ

ธรรมสาธก

3. แม่มีเพียงแต่ให้กำเนิดลูก จิตท่านผูกเฝ้าถนอมเป็นจอมขวัญ
แม่มีเพียงเลี้ยงลูกให้ใหญ่เท่านั้น แม่เพียงสรรสร้างนิสัยให้ลูกดี

4. เมื่อลูกบ่วยใจแม่บ่วยด้วยกับลูก เฝ้าแต่ผูกใจหมองไม่พองใส
พอลูกหายคลายคืนท่านชื่นใจ ยิ้มละไมมองพักตร์ด้วยรักแรง

5. เมื่อลูกใหญ่วัยถ้วนควรศึกษา แม่ก็พาลูกรักไปฝากให้
จะเสียทุนหนุนค่าวิชาไป ถ้ามีให้แล้วไม่ขัดเป็นสัตย์จริง
ถึงไม่มีบางที่ก็กู้เขา จะหนักเบายอมลูกไปทุกสิ่ง

๘. คุณธรรมของครู

1. ฟังนำตน	ไว้ในทาง	ข้างดีก่อน
จึงค่อยสอน	คนทั้งหลาย	เมื่อภายหลัง
แล้วไม่ยาก	ลำบากใจ	ใครซึ่งซึ่ง
ต้องระวัง	กลัวผิด	ทั้งศิษย์ครู

2. การปกครองคนนั้นสำคัญนัก
ต้องรู้หลักวิชาที่ปราชญ์สอน
แล้วฝึกจิตให้หนักแน่นไม่แสนงอน
ยิ้มไว้ก่อนดีกว่าโกรธถือโทษทัณฑ์

3. ชาติย่นยงคงอยู่เพราะครูดี	สำคัญนักหน้าที่เรามีอยู่
งานก่อสร้างห่างหายากพอดู	แต่งงานครุอยากยิ่งกว่าสิ่งใด
	ม.ล. ปิ่น มาลากุล

4. ครูเอ๋ยครูดี	จำต้องมีลักษณะสี่สถาน
หนึ่งความรู้งอกกล้าวิชาการ	สองเชี่ยวชาญการปกครองต้องใจคน
สามชำนาญการอบรมและสอนศิษย์	รู้จักคิดหาอบายให้ได้ผล
สี่ประพฤติดีงามและอดทน	ใคร ได้ยล ชื่นชมนิยม เอย

5. จะสอนใครให้ได้ผลตนเป็นแบบ

เพราะศิษย์แนบใกล้ชิดสนิทอยู่

ศิษย์จะต้องมองทางเอาอย่างครู

พิเคราะห์ดูเห็นถูกต้องทำนองใน

เพราะจะเน้นครูบาและอาจารย์

ต้องประมาณเพ่งพิศอย่างสงสัย

สำรวจตนเป็นคนดีทุกวันไป

ศิษย์จะได้เอาอย่างไม่วางเอย

นายวงศ์ ๘. พุกประยูร

แต่...คุณครู

ใครคือครูคือใครในวันนี้	ใช้อยู่ที่ปริญญามหาศาล
ใช้อยู่ที่เรียกว่าครูอาจารย์	ใช้อยู่นานสอนนานในโรงเรียน
ครูคือผู้ชี้นำทางความคิด	ให้รู้ถูกรู้ผิดคิดอ่านเขียน
ให้รู้ทุกขรยากรูฟากเพียร	ให้รู้เปลี่ยนแปลงสร้างสรรค์งาน
ครูคือผู้ยกระดับวิญญาณมนุษย์	ให้สูงส่งกว่าสัตว์เดรัจฉาน
ปลูกสำนักสั่งสมอุดมการ	มีดวงมัลย์เพื่อมวลชนใช้ตนเอง
ครูจึงเป็นนักสร้างที่ใหญ่ยิ่ง	สร้างคนจริงสร้างคนกล้าสร้างคนเก่ง
สร้างคนให้เป็นตัวของตัวเอง	ขอมอบเพลงนี้มาบูชาครู

เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์

หอสมุดแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติ ร.๕ นครราชสีมา

พิมพ์ที่ มิตรภาพการพิมพ์

267-269 ถนนมิตรภาพ (ข้างธนาคารกรุงไทย)

อ. เมือง จ. นครราชสีมา

โทร. 241476, 244551

---

d 04165